

زندگی نامه و آثار

آیت الله العظمی سید عبدالاعلی سبزواری

ح.ا.

□ جوان‌ترین مشایخ علمی مرحوم آیت‌الله امین، زنده‌نام آیت‌الله العظمی سید عبدالاعلی موسوی سبزواری، فقیه، مفسر، از مراجع تقلید مقیم نجف بود. آیت‌الله سبزواری در ۱۳۲۸ ق / ۱۲۸۹ خورشیدی در سبزواری دیده به جهان گشود. دوران کودکی و نوجوانی را تحت سرپرستی پدر بزرگوارش مرحوم حاج میرزا علی‌رضا افقهی گذراند و مقدمات را از پدر و عمویش مرحوم «حاج سید عبدالله برهان الواعظین» (وفات ۱۳۸۴ ه.ق.) از شاگردان حاج میرزا حسین بزرگ سبزواری فرا گرفت.

سبزواری در سن چهارده سالگی (=) در سال ۱۳۴۲ ه.ق. برای ادامه‌ی تحصیل از سبزواری به حوزه‌ی علمیه‌ی مشهد رفت و در آن‌جا از محضر بزرگانی چون میرزا عبدالجواد ادیب نیشابوری (۱۲۸۱-۱۳۴۴ ق = ۱۳۰۴ ش)، میرزا عسکر شهیدی، معروف به آقابزرگ وفات (۱۳۵۴ ق) آیت‌الله سید محمد عصار لواسانی (م ۱۳۵۶ ق) و شیخ علی‌اکبر نهابندی (م ۱۳۶۹ ق) بهره برد.

سبزواری پس از حدود هشت سال اقامت در مشهد، برای تکمیل دروس سطح فقه و اصول و نیز فلسفه و تفسیر و دیگر علوم اسلامی به نجف اشرف هجرت کرد و در آن شهر در درس آیات عظام

مرحوم نائینی (وفات ۱۳۵۵ ق)، آقای‌الذین عراقی (وفات ۱۳۶۱ ق)، شیخ محمدحسین غروی اصفهانی معروف به کمپانی (وفات ۱۳۶۱ ق)، سیدابوالحسن اصفهانی (وفات ۱۳۲۵ خورشیدی) و سید حسین بادکوبه‌ای (وفات ۱۳۵۸ ق) شرکت و آموخته‌های فقهی و فلسفی خویش را تکمیل کرد.

وی تفسیر قرآن و مناظره و کلام را با حضور در جلسات تفسیری علامه «محمدجواد بلاغی» فراگرفت. او همچنین از علامه مامقانی (وفات ۱۳۵۱ ق) و حاج شیخ عباس قمی (وفات ۱۳۵۹ ق) و دیگر مشایخ و استادان خود اجازات روایتی و اجتهادی کسب کرد و در حالی که ۳۶ سال داشته در سال ۱۳۶۵ ق / ۱۳۲۵ خورشیدی خود عهده‌دار تدریس خارج فقه و اصول شد و به تربیت شاگردان و دانشوران پرداخت.

آیت‌الله سبزواری پس از فوت فقیه برجسته اهل بیت (ع)، آیت‌الله سیدابوالقاسم خوئی (وفات ۱۴۱۳ ق) به مرجعیت جهان تشیع رسید و چراغ فقاہت را در حوزه‌ی علمیه نجف روشن نگه داشت اما چیزی کم‌تر از یک سال - بعد از آیت‌الله خوئی در نجف دار دنیا را وداع گفت.

آثار و تألیفات

۱- مواهب الرحمن فی تفسیر القرآن
به زبان عربی در ۱۲ جلد که قسمتی از آن

به فارسی هم ترجمه شده است.

۲- منهج الاحکام فی بیان الحلال و الحرام، در فقه امامی و شامل یک دوره کامل فقه استدلالی که در ۳۰ جلد وزیری در مطبعة الاداب نجف به سال ۱۹۸۲ (میلادی) چاپ شد.

۳- تهذیب الاصول، یک دوره اصول فقه، به صورت فشرده، ولی روان در ۲ جلد که به طبع رسیده است.

۴- لبلیح المعارف، در علم کلام و دفاع از عقاید شیعه در دو جلد.

۵- افاضه الباری فی نقد ما ألفه الحکیم السبزواری، در نقد و بررسی آثار فلسفی حکیم حاج ملاهادی سبزواری (وفات ۱۲۸۹ ق)

۶- رفض الفضول عن علم الاصول در علم اصول.

۷- منهج الصالحین در مسائل حج

۸- رساله توضیح المسائل به فارسی

۹- حاشیه بر رسائل الشیعه

۱۰- حاشیه بر وافی فیض کاشانی

۱۱- حاشیه بر بحار الانوار مجلسی

۱۲- حاشیه بر عروة الوثقی

۱۳- حاشیه بر وسیلة النجاة

۱۴- حاشیه بر حقائق الناظره

۱۵- حاشیه بر جواهر الکلام

۱۶- حاشیه بر مستندالشیعه

۱۷- حاشیه بر اسفار ملا صدرا

۱۸- حاشیه بر تفسیر صافی

ملا محسن فیض کاشانی. ■